

Notat

14. marts 2016

Kommissionens landerapporter 2016

Baggrund

Kommissionen offentliggjorde den 26. februar 2016 en semesterpakke med landerapporter for EU-landene¹ og euroområdet som helhed. Landerapporterne redegør for hvert enkelt EU-lands generelle økonomisk-politiske udfordringer, og omfatter dels Kommissionens vurdering af landenes opfølgning på de landespecifikke anbefalinger (vedtaget 14. juli 2015), dels de dybdegående analyser vedrørende makroøkonomiske ubalancer for de 18 lande, der blev udpeget til sådanne analyser i varslingsrapporten 2016 (fra november 2015). Danmark er ikke udpeget til en dybdegående analyse i 2016. Kommissionens vurdering af de finanspolitiske landeanbefalinger, der er relateret til landenes forpligtelser under Stabilitets- og Vækstpagten, følger først i maj på baggrund af landenes stabilitets- og konvergensprogrammer og Kommissionens forårsprognose, og landerapporterne konkluderer således ikke ift. landenes efterlevelse af Stabilitets- og Vækstpagten.

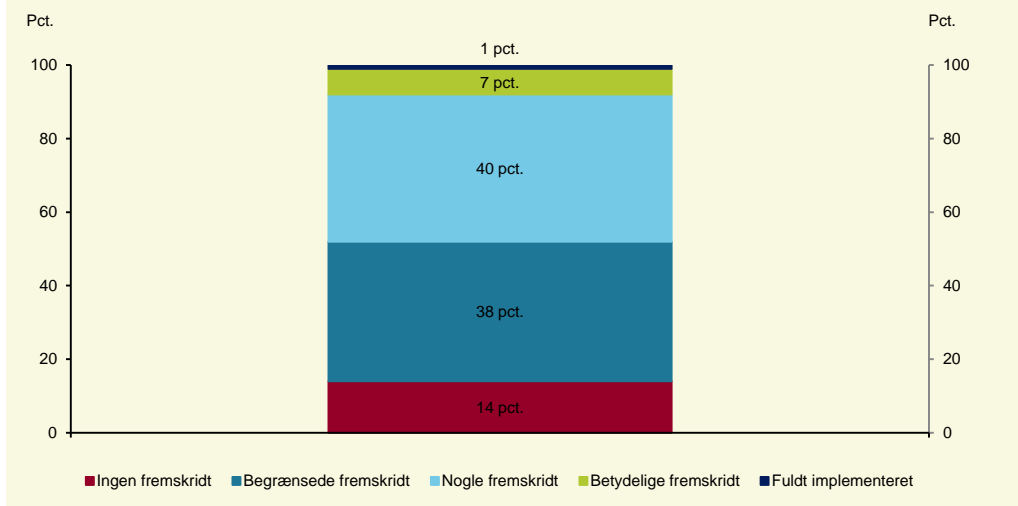
Den 8. marts offentliggjorde Kommissionen med udgangspunkt i landerapporterne en horisontal meddelelse om landenes opfølgning på de landespecifikke anbefalinger fra 2015. Meddelelsen inkluderer ligeledes en oversigt over resultaterne af de dybdegående analyser under makroudbalanceproceduren på tværs af de pågældende lande.

Kommissionens horisontale analyse

Kommissionen konkluderer på baggrund af landerapporterne, at der er gjort fremskridt med at følge op på anbefalingerne fra 2015. Sammenlignet med opfølgningen på anbefalinger fra 2014, rapporteret i 2015, ligger implementeringsindsatsen på et lignende niveau. I 48 pct. af tilfældene har der som minimum været ”nogle fremskridt” i opfølgningen på anbefalingerne, mens der i 14 pct. af tilfældene ikke er gjort fremskridt, *jf. figur 1*.

¹ Med undtagelse af Grækenland og Cypern, der som programlande ikke er underlagt processerne under det europæiske semester.

Figur 1
Status for implementering af de landespecifikke anbefalinger 2015

Anm.: Inkluderer ikke vurderingen af EU-landenes opfølgning under Stabilitets- og Vækstpagten.
 Kilde: EU-Kommissionen.

Der er forskel på EU-landenes udfordringer og i hvor høj grad de har formået at følge op på anbefalingerne. Nedenfor følger eksempler på opfølgningen på anbefalingerne inden for forskellige økonomiske-politiske reformområder, baseret på Kommissionens meddelelse og de bagvedliggende landerapporter:

Fremme af investeringer:

- Der er gjort et vist fremskridt med at fremme investeringer. Der eksisterer dog fortsat væsentlige barrierer for investeringer i de fleste EU-lande. Det gør sig særligt gældende i service, netværksindustrier og bygge- og anlægssektoren. Mens lande som Estland og Storbritannien har relativt favorable investeringsklimaer, oplever mange lande fortsat barrierer for investeringer i form af administrative byrder, bureaukrati, ineffektiv offentlig administration og mangel på transparens i reguleringen.
- Flere lande har gennemført initiativer mhp. at forbedre virksomheders adgang til finansiering, herunder Ungarn, Portugal og Malta. Endvidere har flere lande forbedret rammerne for insolvens, herunder Spanien, Irland og Kroatien.

Arbejdsmarkeds- og socialpolitik:

- Flere lande har taget initiativer til at øge arbejdsmarkedernes tilpasningsevne. Der er også taget skridt i retning af at sikre en lønudvikling i overensstemmelse med produktivitetsudviklingen, herunder i Finland og Spanien med aftaler om tværsektoriel løntilbageholdenhed.
- Nogle lande har igangsat initiativer til at bekæmpe langtidsledighed, herunder ved at reformere og styrke den aktive arbejdsmarkedspolitik. Det gør sig fx gældende i Spanien, Frankrig, Letland og Finland. Kommissionen bemærker

dog, at der fortsat er behov for reformer af den aktive arbejdsmarkedspolitik i flere lande, ved bl.a. at sikre bedre sammenhæng mellem beskæftigelsesindsatsen og sociale ydelser, oprette partnerskaber med arbejdsgivere og yde individualiseret rådgivning til den enkelte ledige.

Erhvervslivets rammebetingelser og netværksindustrier:

- Der er gjort fremskridt mht. at fremme produktivitet, herunder ved at forbedre den offentlige administration, mindske bureaukrati, bekæmpe korrupsion og fremme transparens, forudsigelighed og kvalitet i erhvervsregulering. Fx har Frankrig igangsat og gennemført en række initiativer mhp. at simplificere erhvervsreguleringen, Malta har introduceret en række nye tekniske systemer mhp. at reducere bureaukrati og Letland har gjort fremskridt med at forbedre rammerne for mæglings- og forligsorganer ved kommercielle tvister. Der er dog fortsat behov for en styrket indsats i flere lande på flere områder. Kommissionen fremhæver bl.a., at flere lande har behov for at reducere den tid, det kræver at opnå licens til at drive visse erhverv, og at fremme digitalisering af offentlig service.
- Der rapporteres nogle fremskridt med at fremme infrastrukturen i netværksindustriene. Fx er der nu etableret elforbindelse mellem de baltiske lande og Polen, Finland og Sverige, ligesom der arbejdes på el- og gasforbindelser mellem Frankrig og Spanien.

Produkt- og servicemarkeder:

- Landerapporterne peger på relativt langsomme fremskridt mht. landenes implementering af reformer på servicemarkederne. Fx tog Slovenien skridt mod at deregulere en række professioner i 2012, herunder inden for byggeri, detail og turisme, men flere konkrete tiltag er først blevet implementeret fuldt ud inden for det seneste år. Polen iværksatte ligeledes reformer af en række regulerede erhverv i 2012, hvoraf flere elementer først blev implementeret i 2015.
- Der er begrænset fremskridt mht. implementering af reformer i bygge- og anlægssektoren, hvor Danmark, Tyskland, Litauen, Polen, Slovakiet og Sverige har modtaget anbefalinger de seneste år. Fx har Polen taget skridt mod at simplificere administrative byrder ifm. byggeri, men initiativerne tager kun hånd om et begrænset antal af de identificerede udfordringer.
- Der er gjort visse fremskridt mht. at forbedre reguleringen i detailsektoren. Fx har Finland liberaliseret lukkeloven og Spanien har lempet reguleringen for etablering af detailvirksomhed. Kommissionen understreger dog, at der fortsat er behov for at forbedre reguleringen af detailsektoren i flere lande.
- Kommissionen fremhæver behovet for yderligere reformer af produktmarkerne i en række lande, herunder at øge konkurrence, deregulere og privatisere, hvor relevant.

Finanspolitik:

- Landerapporterne forholder sig ikke til anbefalinger relateret til landenes efterlevelse af Stabilitets- og Vækstpagten, men Kommissionen forholder sig til

fremskridt og fortsatte udfordringer mht. de overordnede finanspolitiske rammer.

- Der er gjort visse fremskridt mht. at styrke de finanspolitiske rammer. Fx har Bulgarien vedtaget lovgivning om betingelser for korrektion af budgetafvigelser, Kroatien har taget tiltag for at forbedre nøjagtigheden i budgetplanlægningen og styrke udgiftskontrollen, og Portugal har reformeret rammerne for offentlig budgettering. Endvidere nævner Kommissionen, at de fleste lande har etableret uafhængige finanspolitiske råd eller styrket eksisterende råd.
- Fremskridt mht. at reformere pensionssystemer varierer på tværs af landene. Fx har Finland og Belgien inden for det seneste år taget skridt i den rigtige retning ved at hæve pensionsalderen, og der er generelt gennemført en del reformer på pensionsområdet de senere år, men flere lande vurderes fortsat at være udfordret på dette område.

For yderligere landespecifikke eksempler henvises til *bilag 1*.

Kommissionens dybdegående analyser af makroøkonomiske ubalancer 2016

Kommissionen konkluderer overordnet på baggrund af de dybdegående analyser, at makroøkonomiske ubalancer gradvis korrigeres, men at der i nogle lande fortsat er høje risici, bl.a. relateret til høje private gælds niveauer, misligholdte banklån, svag produktivitet og konkurrenceevne og uligevægt på betalingsbalancerne. Kommissionen påpeger, at korrektion af ubalancer kompliceres af eksterne faktorer, så som lav vækst, lav inflation og aftagende global efterspørgsel. Kommissionen fremhæver endvidere, at analyserne generelt peger på, at kun håndtering af ubalancer gennem reelle strukturreformer, og ikke alene ændringer som følge af konjunkturudviklingen, danner grundlag for en holdbar korrektion af ubalancer og dermed holdbar vækst.

Kommissionen konkluderer følgende om de 18 lande, for hvilke der har været gennemført dybdegående analyser:

- Der er alvorlige (uforholdsmæssigt store) ubalancer i Bulgarien, Frankrig, Kroatien, Italien og Portugal.
- Der er ubalancer i Tyskland, Irland, Spanien, Nederlandene, Slovenien, Finland og Sverige.
- Der er ingen ubalancer i Belgien, Estland, Ungarn, Østrig, Rumænien og Storbritannien.

Kommissionen konkluderer således, at 6 af de analyserede lande ikke oplever ubalancer i makroudbalancesprocedures forstand. I forhold til 2015 har Kommissionen således lagt op til en nedtrapning af proceduren for Belgien, Rumænien, Storbritannien og Ungarn. Der lægges ikke op til en skærpelse af proceduren for nogen lande². Landene, der vurderes at have alvorlige ubalancer, er identiske med landene, der modtog denne vurdering i 2015. Kommissionen vil i maj revurdere sin bedømmelse af Portugal og Kroatien i lyset af ambitionsniveauet i de to landes nationale reformprogrammer.

Se endvidere *bilag 2* for en oversigt over Kommissionens konklusioner vedr. proceduren for makroøkonomiske ubalancer.

Kommissionens landerapport for Danmark 2016

Danmark blev i 2015 anbefalet, 1) at undgå en afvigelse fra den mellemfristede målsætning for struktursaldoen (MTO) i 2016 og 2) øge produktiviteten, særligt i den indenlandsk orienterede servicesektor, jf. *bilag 3*. Idet Danmark ikke er udpeget til en dybdegående analyse, fokuserer landerapporten for Danmark alene på den generelle økonomiske-politiske situation og udfordringer samt på lande anbefalingen vedr. produktivitet. Kommissionen ventes først i maj at fremlægge vurderinger af landenes finanspolitik, herunder efterlevelse af landespecifikke anbefalinger om finanspolitik, på grundlag af landenes stabilitets- og konvergensprogrammer. Konklusionen ift. Danmarks efterlevelse af den finanspolitiske anbefaling ventes således at følge i maj.

Kommissionen konkluderer i sin rapport for Danmark, at opsvinget i Danmark har været moderat, men ventes at tage til i 2016 og 2017. BNP er vokset i 9 ud af 10 foregående kvartaler og ventes at være vokset med 1,2 pct. i 2015 og ventes at stige yderligere i de kommende år med vækstrater på 1,7 og 1,9 pct. i henholdsvis 2016 og 2017. Øget privat forbrug var med til at drive væksten i 2015 og blev understøttet af et arbejdsmarked i fremgang samt stigende disponibel indkomst og opsparing i den private sektor. Væksten ventes de kommende år drevet af både indenlandsk efterspørgsel og eksport og understøttet af lave rente- og inflationsniveauer.

Kommissionen påpeger, at Danmark på trods af de forholdsvis positive udsigter for dansk økonomi står overfor nogle udfordringer. Kommissionen fremhæver bl.a., at Danmark generelt har gjort begrænsede fremskridt med at følge op på anbefalingen vedr. produktivitet. Særligt indsatsen med at lempe restriktioner af detailhandel og fjerne godkendelses- og autorisationsbarrierer i byggesektoren vurderes utilstrækkelig. Det bemærkes dog i landerapporten, at den byggepolitiske strategi fra 2014, *Vejen til et styrket byggeri i Danmark*, samt regeringens vækststudspil

² Det skal her bemærkes, at der sammenlignet med kategoriseringen af ubalancer i de dybdegående analyser i 2015, nu opereres med færre kategorier mhp. at gøre proceduren mere simpel og transparent. Kategorien ”ubalancer” dækker nu over tre kategorier fra kategoriseringsregimet i 2015. Det kan derfor ikke udelukkes, at proceduren havde været oprappet for visse lande, hvis kategoriseringsregimet fra 2015 var blevet bibeholdt.

fra 2015, *Vækst og udvikling i hele Danmark*, med forslag om liberalisering af planloven er skridt i den rigtige retning, i det omfang de gennemføres.

Foruden vurderingen af Danmarks opfølgning på den landespecifikke anbefaling vedr. produktivitet er hovedbudskaberne i Kommissionens analyse af Danmark, herunder vurderingen af udfordringerne for dansk økonomi, som følger:

Skat og finanspolitiske rammer: Kommissionen bemærker, at der er lav risiko relateret til den finanspolitiske holdbarhed i Danmark på kort, mellemlang og lang sigt. Kommissionen bemærker om finanspolitikken i Danmark, at den tilrettelægges efter en mellemlangtids budgetstrategi, som dækker alle niveauer i den offentlige sektor, men at flere af de offentlige indtægter er meget volatile, herunder indtægter fra pensionsafkast. Kommissionen fremhæver, at skattetrykket reduceres i 2015 sammenlignet med tidligere år, men at der ikke har været et signifikant skift fra beskatning af arbejde og virksomheder til beskatning af immobile aktiver, så som ejendomsbeskatning. Kommissionen nævner endvidere, at fastfrysningen af ejendomsværdiskatten er markedsforvridende og fører til en geografisk skæv fordeling af boligskattetrykket, idet der fx ikke tages højde for de relativt højere boligprisstigninger i københavnsområdet.

Arbejdsmarkedet og socialpolitik: Kommissionen fremhæver, at Danmark har et meget velfungerende arbejdsmarked, med en høj beskæftigelsesfrekvens og lav arbejdsløshed. Den primære udfordring er at øge arbejdsudbuddet for at sikre langsigtet finanspolitisk holdbarhed af velfærdssystemet i lyset af den aldrende befolkning. I den forbindelse fremhæver Kommissionen, at der er et stort potentiale i at få integreret befolkningsgrupper, der befinder sig på kanten af arbejdsmarkedet, herunder unge, ældre og indvandrere. Kommissionen bemærker, at antallet af personer i husstande med meget lav beskæftigelsesgrad er reduceret en anelse fra 2013 til 2014, men at Danmark er bagud ift. at nå 2020-målet om at reducere antallet af personer i husstande med meget lav beskæftigelsesgrad. Ydermere fremfører Kommissionen, at afkortningen af dagpengeperioden har haft negative sociale konsekvenser og potentielt kan have øget den strukturelle ledighed ved at reducere forsikringselementet af flexicurity-modellen. Regeringen er uenig i denne vurdering. På den positive side bemærker Kommissionen bl.a., at Danmark i de senere år har vedtaget en række væsentlige arbejdsmarkedsreformer, især med sigte på at øge incitamenterne til at arbejde.

Uddannelse: Kommissionen fremhæver, at det danske uddannelsessystem generelt er godt. Der er et lavt frafald i folkeskolen og andelen af personer, der tager videregående uddannelser, er høj. Kommissionen bemærker dog, at der er behov for en indsats ift. at uddanne og højne det faglige niveau for indvandrere. Det fremhæves samtidig, at der er et stort frafald på ungdomsuddannelserne, særligt erhvervsuddannelserne, og at der fortsat er behov for at øge udbuddet af praktikpladser til elever på erhvervsuddannelserne.

Boligmarkedet og finansiell stabilitet: Kommissionen bemærker, at huspriserne særligt i de store byer er steget kraftigt de seneste tre år, men at huspriserne i Danmark i gennemsnit ligger 17 pct. lavere, end da huspriserne lå på deres højeste niveau i 2006. De danske husholdninger og virksomheders gældsætning er fortsat høj, men Kommissionen bemærker, at den risiko, der er forbundet med danske husholdningers høje gældsætning, synes begrænset, og at de danske myndigheder og realkreditinstitutter har taget passende foranstaltninger mhp. at sikre stabiliteten i den finansielle sektor.

Produktivitet, konkurrence og konkurrenceevne: Produktivitetsvæksten har været svag siden årtusindeskiftet, men der er store forskelle på tværs af sektorerne. Det fremhæves, at Danmark er særligt udfordret af utilstrækkelig konkurrence og lav produktivitetsvækst i servicesektoren, herunder som følge af væsentlige adgangsbarrierer i de hjemmemarkedsorienterede serviceerhverv, navnlig regulering i detail- og bygge- og anlægssektoren, jf. de landespecifikke anbefalinger fra 2015. Danmark er endvidere udfordret mht. konkurrenceevnen og har siden årtusindeskiftet tabt eksportmarksandele, bl.a. som følge af en høj løntilvækst og udviklingen i den reelle effektive valutakurs i årene op til krisen. Danmarks eksportmarksandele synes dog stabiliseret nu. Kommissionen nævner, at overskuddet på betalingsbalancen er højt og vedvarende og i nogen grad afspejler en svag indenlandsk efterspørgselsvækst sammenlignet med primære handelspartnere.

Fremme af investeringer: I dette års landerapporter er ligeledes et særskilt fokus på landenes investeringsudfordringer. Rapporten peger på, at investeringsniveauet i Danmark fortsat er lavt efter at være faldet i kriseårene, hvor det offentlige investeringsniveau dog lå højere end i årene op til krisen. Dette kan til dels tilskrives lav aktivitet på boligmarkedet og ledig kapacitet i erhvervslivet. De private investeringer ventes at stige de kommende år, men vil delvist blive modvirket af en normalisering af de offentlige investeringer. Rapporten peger på, at udfordringen relateret til produktivitet i servicesektoren samt manglende videndeling mellem universiteter og erhvervsliv udgør barrierer ift. fremme af investeringer.

Opfølgning på Europa-2020-mål: Landerapporten rapporterer ligeledes på Danmarks opfølgning på 2020-målene vedr. beskæftigelse, forskning og udvikling, grøn energi, uddannelse og social inklusion. Kommissionen vurderer, at Danmark er på rette spor med at nå sine 2020-mål og konstaterer, at Danmark i flere tilfælde allerede har nået de opsatte mål for 2020. Danmark vurderes dog at være bagud ift. at nå målet vedr. social inklusion om reduktion af antallet af personer i husstande med meget lav beskæftigelsesgrad.

Regeringens holdning

Regeringen tager Kommissionens analyser af de øvrige EU-lande til efterretning og deler generelt vurderingerne, herunder at de europæiske lande generelt har brug for at styrke deres gennemførelse af strukturreformer, om end der i varierende grad er sket fremskridt i de senere år. Regeringen lægger vægt på fortsat fokus på at implementere de landespecifikke anbefalinger på tværs af landene for at øge

vækst- og beskæftigelsespotentialer og nedbringe ubalancer, der kan have negativ effekt på vækst og beskæftigelse på lidt længere sigt.

Landerapporten for Danmark

Regeringen er tilfreds med, at analysen konkluderer, at det går fremad for dansk økonomi, og at de udfordringer Kommissionen peger på i landerapporten for Danmark generelt svarer til de udfordringer, regeringen allerede selv har fokus på. Den forholdsvis hårde bedømmelse af Danmarks opfølgning på den landespecifikke anbefaling vedr. produktivitet skal ses i lyset af, at tiltag og reformer først tæller positivt med i Kommissionens vurdering, når de er endeligt vedtaget. Det gælder bl.a. vækststudspillet fra 2015, der netop har fokus på de produktivitetsudfordringer rapporten peger på, herunder liberaliseringen af planloven. Regeringen noterer, at Kommissionen vurderer, at udspillet vil udgøre skridt i den rigtige retning, i det omfang det gennemføres, og ser derfor Kommissionens rapport som en klar anbefaling om at få gennemført regeringens vækststudspil.

De øvrige udfordringer omtalt i landerapporten er ligeledes nationale fokusområder. Regeringen er opmærksom på Kommissionens bekymring vedr. fastfrysningen af ejendomsværdibeskatningen, men boligbeskatningen er fortsat underlagt skattestoppet, mens loftet over stigningen i grundskylden i de seneste år har givet anledning til mærkbare stigninger i denne, og skatterne på ejerboliger udgør nu samlet set en større andel af BNP end før krisen. For 2016 er det vedtaget at fastfryse niveauet for grundskylden. Regeringen arbejder samtidig med et nyt og mere præcist ejendomsvurderingssystem, der ligger til grund for boligbeskatningen.

Regeringen har en overordnet ambition om, at flere skal i arbejde, herunder også indvandrere, unge og personer over 60 år. Kontanthjælpsaftalen fra november 2015 og den nye integrationsydelse indført i september 2015 ventes at bidrage hertil. Regeringen har fremlagt et oplæg til trepartsforhandlinger om bedre integration og vil senere indkalde til forhandlinger om Jobreformens fase II med henblik på at sænke skatten på arbejdsindkomster. Grundlaget for Kommissionens vurdering af, at afkortningen af dagpengeperioden potentielt kan have *øget* den strukturelle ledighed ved at svække forsikringsdelen i dagpengesystemet, er uklart, og regeringen er ikke enig i vurderingen. Analyserne ifm. Dagpengekommissionen bekræftede, at reformen *reducerer* den strukturelle ledighed, og vurderede yderligere, at beskæftigelseseffekten er lidt højere end det forudsatte ifm. *Genopretningsaftalen (2010)*. Det Økonomiske Råd (efterår 2014) vurderede, at reformen kunne svække forsikringsdelen i dagpengesystemet, men fandt ligesom Dagpengekommissionen, at reformen *reducerer* den strukturelle ledighed.

Indsatsen på beskæftigelsesområdet samt en række sociale initiativer ventes ligeledes at bidrage til Danmarks Europa 2020-mål om at reducere antallet af personer i hustande med lav beskæftigelsesgrad frem mod 2020. Det skal i denne sammenhæng nævnes, at den primære årsag til, at Danmark er bagud mht. at nå målet om at reducere antallet af personer i hustande med lav beskæftigelsesgrad skyldes faldet i beskæftigelsen som følge af det økonomiske tilbageslag i 2008-2009 og den efterfølgende periode med svag økonomisk vækst.

Regeringen ønsker ligeledes at øge kvaliteten af erhvervsuddannelserne og sikre, at implementeringen af erhvervsuddannelsesreformen, som trådte i kraft den 1. august 2015, forløber som planlagt. Regeringen prioriterer også samarbejdet mellem forskning og erhvervsliv og har planlagt flere initiativer for at understøtte dette samarbejde, bl.a. en genforhandling af udviklingskontrakter med universiteterne for at styrke videndelingen med erhvervslivet.

Regeringen vil følge op på Kommissionens landerapport i Danmarks nationale reformprogram for 2016, der offentliggøres senest i april 2016.

Bilag 1 – EU-Kommissionens vurdering af opfølgningen på de landespecifikke anbefalinger fra 2015 – udvalgte landeeksempler

Land	Konklusion	Eksempler på vurderingen af den nationale reformindsats
Tyskland	<u>Begrænsede</u> fremskridt	Begrænsede fremskridt ift. at øge de offentlige investeringer i infrastruktur, uddannelse og forskning samt forbedring af effektiviteten i skattesystemet. Begrænsede fremskridt med at forbedre rammerne for finanspolitiske relationer mellem delstater og centraladministrationen. Begrænsede fremskridt ift. øgning af incitamentet for at blive på arbejdsmarkedet, samt reducere beskatning af arbejde. Ingen fremskridt ift. at ændre skattesystemet mhp. at øge muligheden for deltidsarbejde. Begrænsede fremskridt i reduktion af regulering i serviceerhverv. Ingen fremskridt ifm. fjernelse af konkurrencebarrierer i jernbanesektoren.
Spanien	<u>Nogle</u> fremskridt	Nogle fremskridt ift. at øge gennemsigtighed af regionale offentlige finanser. Begrænsede fremskridt ift. at effektivisere i sundhedssektoren. Betydelige fremskridt ift. at reformere banksektoren. Nogle fremskridt ift. at sikre bedre overensstemmelse mellem løn og produktivitet samt bedre forhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter og bedre støtte til ledige herunder især unge. Begrænsede fremskridt ift. at sikre effektive støtteordninger Nogle fremskridt ift. at fjerne barrierer for at virksomheder kan vokse, samt indførelse af øget ensartethed af regulering i delstater. Ingen fremskridt med at reformere professionelle services.
Frankrig	<u>Nogle</u> fremskridt	Begrænsede fremskridt ifm. specificering af budgetforbedringer i 2017. Nogle fremskridt ift. at gøre budgetanalyse effektiv og begrænse lokale myndigheders forbrug. Betydelige fremskridt ift. at sikre et bæredygtigt pensionssystem. Betydelige fremskridt ift. at reducerer omkostninger på arbejdskraft, herunder reduktion af arbejdsgiverbidrag til sociale sikringsordninger Nogle fremskridt ifm. med forbedring af lønforhandlingsprocessen og overenskomstforhandlinger. Begrænsede fremskridt ift. at sikre konkurrencedygtig minimumsløn. Begrænsede fremskridt ift. at fjerne barrierer for at virksomheder kan vokse, specielt ift. størrelseskriterier, mens der er gjort nogen fremskridt med at forbedre regulering af professionelle ydelser. Begrænsede fremskridt ift. forenkling og effektivisering af skattesystemet og at øge forbrugsskat gennem øget miljøbeskatning. Nogle fremskridt i reduktion af skatter på produktion. Ingen fremskridt i fjernelse af ineffektive skatter identificeret i 2014. Begrænsede fremskridt ifm. reduktion af arbejdsmarkedets segmentering samt øgede muligheder for lovmæssige undtagelser på brancheniveau Begrænsede fremskridt med at reformere dagpengesystemet.
Italien	<u>Nogle</u> fremskridt	Begrænsede fremskridt ift. at integrere budgetanalyse i budgettering og begrænsede fremskridt ift. reformering af skattesystemet. Nogle fremskridt indenfor privatisering af offentlige virksomheder. Begrænsede fremskridt ift. strategiske målsætninger for havne. Nogle fremskridt i håndteringen af EU-midler og ift. at reformere offentlige institutionelle rammer og effektivisere det civile område Begrænsede fremskridt ift. at bekæmpe korruption. Betydelige fremskridt i krav til bankers ledelse og nogle fremskridt ift. at højne aktivkvaliteten i banker. Fuld implementering af reformering af løntilskudssystemet, og betydelige fremskridt ift. aktiv arbejdsmarkedspolitik og reformering af skolesystemet. Begrænsede fremskridt ift. at decentralisere kollektiv forhandlingsret. Begrænsede fremskridt med reformering af konkurrenceret i servicesektoren, samt nogle fremskridt i forenklingen af erhvervslivets rammer. Ingen fremskridt ift. kontrol af udbudsproces ved lokale servicekontrakter.
Nederlandene	<u>Begrænsede</u> fremskridt	Begrænsede fremskridt ift. at øge andelen af offentlige investeringer målrettet forskning og udvikling. Ingen fremskridt i udfasning af skattefradrag på boliglån, nogle fremskridt i bedre prissætning og fleksibilitet på lejeboligmarkedet og betydelige fremskridt ift. indførelse af indkomstafhængig leje i sociale boligbyggerier. Begrænsede fremskridt i ændringen af unges pensionsopsparingsystem.
Sverige	<u>Begrænsede</u> fremskridt	Ingen fremskridt ift. at justere incitamentet på boligmarkedet (skattefradrag på boliglån og ejendomsværdibeskatning) og fornyelse af lejeregulering. Nogle fremskridt ift. hurtigere afdrag på boliglån, og ift. effektivisering af zoneinddeling og planlægnings- og anlægsprocesser. Begrænsede fremskridt ift. at reducere strukturel udbudsmangel på boligmarkedet samt øge konkurrence i byggesektoren.
Storbritannien	<u>Nogle</u> fremskridt	Nogle fremskridt ift. at øge udbud på boligmarkedet. Nogle fremskridt ift. at øge af antallet af praktikpladser på tekniske uddannelser samt større udbud af efteruddannelse og kurser. Nogle fremskridt i forbedring af børnepasningstilbud.

Bilag 2 – EU-Kommissionens konklusion i de dybdegående analyser 2016

Tabel 1
EU-lande med makroøkonomiske ubalancer

Lande	Kategorisering	Beskrivelse af ubalancer
Bulgarien	Alvorlige ubalancer	Sårbar finansiel sektor samt høj gældsætning hos private virksomheder. Høj ledighed og fortsat voksende langtidsledighed.
Finland	Ubalancer	Svækket konkurrenceevne og forværret betalingsbalance som følge af lønstigninger, der ikke afspejler produktivtetsudviklingen. Endvidere høj privatgæld.
Frankrig	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig gæld, faldende produktivtetsvækst og svækket konkurrenceevne.
Irland	Ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland samt mange misligholdte lån.
Italien	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig gæld, svag udvikling i produktivitet og konkurrenceevne samt høj langtidsledighed. Begrænset reduktion af misligholdte lån.
Kroatien	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind og udland samt høj ledighed. Mange misligholdte lån og svag indtjening i banksektoren.
Nederlandene	Ubalancer	Stort og vedvarende overskud på betalingsbalancen. Høj gældssætning i husholdningerne og lavt privat forbrug.
Portugal	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland. Banksektor udfordret af en stor andel misligholdte lån. Stigende arbejdsløshed.
Slovenien	Ubalancer	Svag banksektor og mange finanspolitiske risici. Høj gældsætning i private virksomheder.
Spanien	Ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland. Høj arbejdsløshed.
Sverige	Ubalancer	Høj og voksende gæld blandt husholdningerne. Manglende korrektion af huspriser, der fortsat stiger fra et i forvejen højt niveau.
Tyskland	Ubalancer	Højt og vedvarende overskud på betalingsbalancen som følge af høj opsparing og lavt investeringsniveau i den private og offentlige sektor, hvilket svækker vækstpotentialet og øger afhængigheden overfor udenlandsk efterspørgsel.

Bilag 3 – EU-Kommissionens landespecifikke anbefalinger til Danmark 2015

De landespecifikke anbefalinger for Danmark 2015

Rådet vedtog den 14. juli 2015 et sæt landespecifikke anbefalinger, som anbefalede, at Danmark i 2015 og 2016 træffer foranstaltninger mhp. at:

1. Undgå en afvigelse fra den mellemfristede budgetmålsætning (MTO) i 2016.
2. Øge produktiviteten, navnlig i de dele af servicesektoren, der er rettet mod hjemmemarkedet, bl.a. detailsektoren og bygge- og anlægsbranchen. Lemp restriktionerne for placering af butikker og træffe yderligere foranstaltninger til at fjerne de resterende hindringer, der skyldes godkendelses- og autorisationsordninger i bygge- og anlægsbranchen.